

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΣ	1586
Ημερομ. Καταβολής	31/7/2014

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΙΑΣ

Κ.Ο. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Ερώτηση προς και τον ΥΠΟΥΡΓΟ Πολιτισμού

Κοινοποίηση: Συνήγορο του Πολίτη, Συνήγορο του Καταναλωτή, ΕΣΡ, Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Θέμα: Η λεηλασία των εφημερίδων

Σε ακόμα μία προσπάθεια υποβάθμισης και συρρίκνωσης του έντυπου Τύπου επιδίδεται η κυβέρνηση, με το «έργο» υποκατάστασης αυτών, που αναθέτει σε εταιρίες αποδελτίωσης. Συγκεκριμένως, εταιρίες επικοινωνίας θα αποδελτιώνουν και θα «οικειοποιούνται» το περιεχόμενο των ΜΜΕ (εφημερίδες, κανάλια, ραδιοφωνικοί σταθμοί, περιοδικά, ιστοσελίδες κ.ά.), το οποίο θα αναπαράγουν σε πελάτες που ζητούν ενημέρωση, με τα αζημίωτο φυσικά, χωρίς ωστόσο να πληρώνουν τίποτα ως πνευματικά δικαιώματα στους δικαιούχους.

Πολλά Υπουργεία και εποπτευόμενοι από αυτά οργανισμοί, ήδη συνεργάζονται με τις εν λόγω εταιρίες, καίτοι αυτές διέπονται από ένα ασαφές καθεστώς λειτουργίας, που τους επιτρέπει να λογοκλέπτουν με τις ευλογίες της πολιτείας.

Το κόστος, πάντως, για κάθε δημόσιο οργανισμό δεν είναι το ίδιο, αφού διαφέρει ανάλογα με την παροχή υπηρεσιών, δηλαδή σε πόσα μέσα θα κάνει αποδελτίωση.

Η πιο πρόσφατη σχετική απόφαση υπεγράφη από τον υπουργό Εργασίας Γιάννη Βρούτση στις 24 Ιουνίου, όταν και δημοσιεύθηκε στη Διαύγεια, εντολή με την οποία ανατίθεται σε εταιρία η ετήσια παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης έντυπων μέσων, δικτυακών τόπων, προγραμμάτων τηλεοπτικών σταθμών και ραδιοφώνου, στο πλαίσιο των ενεργειών δημοσιότητας και πληροφόρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού». Το ποσό που της δίνει είναι 8.312 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, προκειμένου να λαμβάνει καθημερινή αποδελτίωση (μεταξύ άλλων από εννέα κανάλια και επτά ραδιοφωνικούς σταθμούς).

Αντίστοιχη συμφωνία έχουν κάνει και άλλα υπουργεία, όπως το **υπουργείο Εσωτερικών** τον περασμένο Ιανουάριο για ποσό 32.793 ευρώ, το **Δημόσιας Τάξης** τον Φεβρουάριο για ποσό 17.948 ευρώ, το **Ανάπτυξης** (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων) τον προηγούμενο Ιούλιο για 13.000 ευρώ, το **Υποδομών** τον Δεκέμβριο (6.642 € για δύο χρόνια), το **Ενέργειας** τον Δεκέμβριο για 8.487 ευρώ και το **Υγείας** τον περασμένο Μάρτιο για το ποσό των 6.450 ευρώ.

Επειδή Σύμφωνα με τον νόμο 2121/93 και το άρθρο 2, ως "έργο" που παράγει πνευματικά δικαιώματα ορίζεται το εξής:

1. Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές

συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη.

2. Νοούνται επίσης ως έργα οι μεταφράσεις, οι διασκευές, οι προσαρμογές και οι άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης, καθώς και οι συλλογές έργων ή συλλογές εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης ή απλών γεγονότων και στοιχείων, όπως οι εγκυκλοπαίδειες και οι ανθολογίες και οι βάσεις δεδομένων, εφόσον η επιλογή ή η διευθέτηση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη. Η προστασία των έργων της παρούσας παραγράφου γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων στα προϋπάρχοντα έργα, που χρησιμοποιήθηκαν ως αντικείμενο των μετατροπών ή των συλλογών.

2α. Αντικείμενο προστασίας είναι και οι βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η προστασία αυτή δεν εκτείνεται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων και δεν θίγει κανένα από τα δικαιώματα που υφίστανται στο περιεχόμενο αυτό. Ως βάση δεδομένων νοείται η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.

4. Η προστασία του παρόντος νόμου είναι ανεξάρτητη από την αξία και τον προσρισμό του έργου, καθώς και από το γεγονός ότι το έργο προστατεύεται ενδεχομένως και από άλλες διατάξεις.

5. Η προστασία του παρόντος νόμου δεν εκτείνεται σε επίσημα κείμενα με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας και ιδίως σε νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα, καθώς και στις εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, στις ειδήσεις και στα απλά γεγονότα ή στοιχεία.

Στο Άρθρο 1 ορίζονται τα δικαιώματα που απορρέουν από την πνευματική ιδιοκτησία.

Οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα).

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 54 του νόμου 2121/93, ο νομοθέτης προβλέπει τα εξής: Οι δημιουργοί μπορούν να αναθέτουν σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προστασίας, που έχουν αποκλειστικά αυτό το σκοπό, τη διαχείριση ή την προστασία ή τη διαχείριση και την προστασία του περιουσιακού τους δικαιώματος ή εξουσιών που απορρέουν από αυτό. Το ίδιο ισχύει και για τους δωρεοδόχους των δημιουργών, καθώς

και για τους καθολικούς ή αιτία θανάτου διαδόχους, όπως επίσης και για το ίδρυμα που συνιστά ο δημιουργός. **Οι οργανισμοί αυτοί λειτουργούν με οποιαδήποτε εταιρική μορφή.** Αν λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, τότε οι μετοχές της εταιρείας αυτής είναι υποχρεωτικώς ονομαστικές στο σύνολό τους.

Επειδή το Κατά το άρθρο 55, οι αρμοδιότητες των οργανισμών είναι οι εξής:

1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

α) να καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες για τους όρους εκμετάλλευσης των έργων, καθώς και για την οφειλόμενη αμοιβή. β) να εξασφαλίζουν στους δημιουργούς ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 1 του παρόντος νόμου. γ) να εισπράττουν την αμοιβή και να κατανέμουν μεταξύ των δημιουργών τα εισπραττόμενα ποσά. δ) να εισπράττουν την αμοιβή που προβλέπεται από το άρθρο 18 παρ. 3 του παρόντος νόμου και να τη διανέμουν μεταξύ των δημιουργών. ε) **να προβαίνουν, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, σε κάθε διοικητική ή δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δημιουργών ή των δικαιοδόχων τους και ιδίως να υποβάλλουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, να εγείρουν αγωγές, να ασκούν ένδικα μέσα, να υποβάλλουν μηνύσεις και εγκλήσεις, να παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες, να ζητούν την απαγόρευση πράξεων που προσβάλλουν το δικαίωμα ως προς τις εξουσίες που τους έχουν ανατεθεί και να ζητούν την κατάσχεση παρανόμων αντιτύπων, κατά το άρθρο 64 του παρόντος νόμου.** στ) να λαμβάνουν από τους χρήστες κάθε πληροφορία αναγκαία για τον καθορισμό, την είσπραξη και κατανομή των εισπραττόμενων ποσών. ζ) να ενεργούν, **με σύμπραξη της δημόσιας αρχής ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 64 του παρόντος νόμου** τους αναγκαίους ελέγχους σε καταστήματα πώλησης ή ενοικίασης ή δανεισμού αντιτύπων ή δημόσιας εκτέλεσης των έργων που προστατεύουν για να διαπιστώνουν αν οι πράξεις αυτές δεν προσβάλλουν τα δικαιώματα των δημιουργών. Η ιδρυτική πράξη του οργανισμού μπορεί να περιορίζει τις αρμοδιότητές του σε μερικές μόνο από τις αναφερόμενες παραπάνω.

2. Τεκμαίρεται ότι οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας έχουν την αρμοδιότητα διαχείρισης ή προστασίας όλων των έργων ή όλων των πνευματικών δημιουργών για τα οποία δηλώνουν εγγράφως ότι έχουν μεταβιβασθεί σ' αυτούς οι σχετικές εξουσίες ή ότι καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας μπορούν να ενεργούν πάντα, δικαστικώς ή εξωδίκως, στο δικό τους όνομα είτε η αρμοδιότητά τους στηρίζεται σε μεταβίβαση της εξουσίας, είτε στηρίζεται σε πληρεξουσιότητα, νομιμοποιούνται δε πάντως στην άσκηση όλων των δικαιωμάτων του δημιουργού που έχουν μεταβιβαστεί σ' αυτούς ή που καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα.

3. Για τη δικαστική επιδίωξη της προστασίας των έργων και των δημιουργών που προστατεύονται από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας, αρκεί η **δειγματοληπτική αναφορά των έργων που έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης χωρίς την απαιτούμενη άδεια και δεν απαιτείται η πλήρης απαρίθμηση των έργων αυτών.**

4. Αν αμφισβητηθεί από το δικαιούχο ότι ορισμένο έργο, που περιεχόταν στη δήλωση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και στη σύμβαση που καταρτίσθηκε με το χρήστη με βάση τη δήλωση αυτή, ανήκε στην αρμοδιότητα του οργανισμού, ο οργανισμός οφείλει να συντρέξει με κάθε τρόπο τον αντισυμβαλλόμενο του χρήστη και ιδίως να παρέμβει στη σχετική δίκη. Αν αποδειχθεί ότι το έργο δεν ανήκε στην αρμοδιότητα του οργανισμού, ο οργανισμός εκτός από τις ποινικές ευθύνες οφείλει να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο και η σχετική αγωγή εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ξεχωριστά ένας έκαστος Υπουργός:

1. Συμμετέχει ή όχι ενεργητικά στην κλοπή της πνευματικής ιδιοκτησίας αγοράζοντας υπηρεσίες από τρίτους που δεν τους ανήκουν;
2. Βάσει ποιου νομοθετικού καθεστώτος «δουλεύουν» και προσφέρουν τα πνευματικά δικαιώματα που δεν έχουν ποτέ αγοράσει; Είναι αποσαφηνισμένο;
3. Έχετε ελέγξει μήπως πληρώνουν στους δικαιούχους - δημοσιογράφους – αρθρογράφους – σκιτσογράφους κλπ, ασφαλώς εκδότες – πνευματικά δικαιώματα;
4. Λειτουργεί; Εάν ναι έχει ασχοληθεί με το ζήτημα αυτό ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας;
- 5.

Ο ερωτών Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος